

เทคนิคการสอน 5w1h

การใช้คำถาม 5W1H

คำถาม	รายละเอียด
What (อะไร)	เกิดปัญหาอะไร
Who (ใคร)	ปัญหานี้เกิดกับใคร หรือใครเป็นผู้ที่ทำให้เกิดปัญหานี้
Why (ทำไม)	ทำไมจึงเกิดปัญหานี้
When (เมื่อใด)	ปัญหานี้เกิดขึ้นเมื่อใด
Where (ที่ไหน)	ปัญหาเกิดขึ้นที่ไหน
How (อย่างไร)	จะแก้ปัญหานี้ได้อย่างไร

การใช้คำถาม 5W1H

การระบุปัญหาที่ชัดเจนเป็นพื้นฐานในการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่แท้จริง ซึ่งจะช่วยให้แก้ปัญหาได้ตรงจุด สามารถรวบรวมรายละเอียดของปัญหาได้ตรงประเด็น โดยเทคนิคหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาและช่วยให้ได้ข้อมูลที่นำไปสู่การกำหนดกรอบของปัญหา คือ การใช้คำถาม 5W1H ซึ่งมีรายละเอียดแสดงดังตาราง

คำถาม	รายละเอียด
What (อะไร)	เกิดปัญหาอะไร
Who (ใคร)	ปัญหานี้เกิดกับใคร หรือใครเป็นผู้ที่ทำให้เกิดปัญหานี้
Why (ทำไม)	ทำไมจึงเกิดปัญหานี้
When (เมื่อใด)	ปัญหานี้เกิดขึ้นเมื่อใด
Where (ที่ไหน)	ปัญหาเกิดขึ้นที่ไหน
How (อย่างไร)	จะแก้ปัญหานี้ได้อย่างไร

ตัวอย่างการวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาโดยใช้คำถาม 5W1H

สถานการณ์

ปัญหาขยะ เป็นปัญหาที่โรงเรียนส่วนใหญ่พบเจอกันอยู่เป็นประจำ แม้ว่าในโรงเรียนจะมีการรณรงค์ให้แยกขยะเพื่อทิ้งลงในถังแต่ละประเภท ซึ่งทางโรงเรียนได้จัดเตรียมถังขยะแยกประเภทไว้แล้ว แต่ก็ยังพบว่ามียังมีหลายปัญหาที่ยังเกิดขึ้นอยู่

จากการสำรวจและศึกษาปัญหาขยะของนักเรียนในโรงเรียนแห่งหนึ่งพบว่า ปัญหาขยะล้นถัง เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา เช่น ขยะมีกลิ่นเหม็น ขยะมีแมลงวันตอม จึงจำเป็นต้องแก้ไข ปัญหาขยะล้นถังก่อนเป็นอันดับแรก

เมื่อนำเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H มากำหนดกรอบของปัญหา จะได้ดังนี้

5W1H	ปัญหาขยะล้นถัง
What (อะไร)	<ul style="list-style-type: none"> • ขยะมีปริมาณมากจนล้นออกจากถัง
Who (ใคร)	<ul style="list-style-type: none"> • ทุกคนในโรงเรียนที่ทิ้งขยะ หรือมีส่วนในการทำให้เกิดขยะ (รวมถึงแม่ค้าที่เป็นผู้ขายและนักเรียนที่เป็นผู้ซื้อ)
Why (ทำไม)	<ul style="list-style-type: none"> • ขยะมีปริมาณมากเกินไป • ถังขยะมีขนาดเล็กเกินไป • ขยะมีปริมาตร ทำให้มีที่ว่างในถังขยะ
When (เมื่อใด)	<ul style="list-style-type: none"> • การทิ้งขยะเกิดขึ้นทุกช่วงเวลา แต่จะมีปริมาณมากที่สุดคือ ช่วงพักกลางวัน
Where (ที่ไหน)	<ul style="list-style-type: none"> • ที่ตั้งถังขยะบริเวณลานที่นั่งพักผ่อนใกล้โรงอาหาร
How (อย่างไร)	<ul style="list-style-type: none"> • หาวิธีการลดปริมาตรของขยะ เพื่อเพิ่มพื้นที่ของถังขยะ • หาวิธีลดปริมาณขยะ

เมื่อนำมากำหนดกรอบของปัญหาจะได้ว่า ต้องการหาวิธีการลดปริมาณขยะในถังขยะที่ตั้งอยู่บริเวณลานที่นั่งพักผ่อนใกล้โรงอาหาร ซึ่งมีขยะจำนวนมากจนล้นออกจากถังโดยเฉพาะช่วงเวลาที่พักกลางวัน